

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Tekstynų lingvistika	Filologija H004	Filologijos fakultetas	Anglų filologijos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija
<p>Tekstynų lingvistikos kursas (180 val.) skirtas apžvelgti teorines ir metodologines šios kalbos tyrimo srities nuostatas bei praktinius panaudojimo ypatumus ir galimybes. Pirmoji kurso dalis supažindina su tekstynų lingvistikos ištakomis, teorinėmis ir metodologinėmis priegomis, sąlyčiu su įvairiomis mokslo sritimis ir informacinėmis technologijomis. Apžvelgiami tekstynų tipai, jų skiriamieji bruožai, sąrangos principai, atskirų tekstynų tipų privalumai ir trūkumai panaudojant juos moksliniams tyrimams. Pristatomi tekstynų analizės būdai ir programiniai įrankiai, statistiniai testai, reikalingi duomenų, gautų iš tekstynų, vertinimui ir panaudojimui. Antroji kurso dalis skirta praktinei tekstynų analizei, tiriant iš tekstynų gautų duomenų leksinius, pragmatinius, diskurso, tarpkalbinius vartosenos aspektus. Analizės pagrindas – doktorantų susidaryti savo disciplinos mokslinių straipsnių tekstynai lietuvių ir anglų (ar kita) kalbomis. Analizė pateikiama rašto darbe (3000 – 4000 žodžių be bibliografijos), kurį galima rašyti lietuvių ar anglų kalbomis. Kursas skiriamas doktorantams (ne tik filologams).</p> <p>Temos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstynų lingvistika – metodologija ar savarankiškas mokslas? Tekstynų lingvistikos praeitis ir dabartis. Tekstynų lingvistikos sąsajos su kitais mokslais. Ankstyvoji tekstynų lingvistika. N. Čomskio (<i>angl.</i> Noam Chomsky) pozicija ir jo kritikų argumentai. Reikšmė ir tekstynų lingvistika: išplėstinės reikšmės samprata (<i>angl.</i> extended unit of meaning). • Tekstynai ir jų skirtingi tipai. Tekstynas vs. tekstas. Skirtingi lingvistinių duomenų tipai (paremti intuicija vs. autentiški tekstynų duomenys). Tekstynų sudarymo principai: balansas, reprezentatyvumas, anotavimas, lemavimas ir kt.). • Kontrastyvinė lingvistika. Lygiagretieji tekstynai: privalumai ir trūkumai. <i>Tertium comparationis</i>. • Tekstyno sudarymo planavimas: skirtingi tekstų atrankos kriterijai. Populiacija ir imtis. Prieinami programinės įrangos įrankiai, skirti iš įvairių tekstynų gautiems duomenis apdoroti: <i>WordSmith Tools, AntConc, ParaConc</i>. • Tekstynais paremta (<i>angl.</i> corpus-based) ir tekstynų inspiruota (<i>angl.</i> corpus-driven) kalbos duomenų analizė. Statistiniai testai. • Iš tekstynų gautų duomenų analizės priemonės ir būdai: kolokacijos, koligacijos, semantiniai prioritetai, pragmatinė vertė. Kolokociniai tinklai, leksinės samplaikos. • Palyginamieji tekstynai. Tarpkalbiniai ir tarpdalykiniai mokslinių tekstų kūrimo ypatumai. • Mokslinio straipsnio žanras, struktūriniai, retoriniai, pragmatiniai mokslinio straipsnio teksto kūrimo aspektai.
Pagrindinė literatūra
Aijmer, K. & B. Altenberg (eds.). 2013. <i>Advances in Corpus-based Contrastive Linguistics</i> . Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
Charles, M., Pecorari, D. & S. Hunston (eds.). 2009. <i>Academic Writing: At the in interface of corpus and discourse</i> . London & New York: Continuum.

Crawford, W.J & E. Cosmay. 2016. <i>Doing corpus linguistics</i> . London & New York: Routledge.
Egan, Th. & H. Dirdal (eds.). 2017. <i>Cross-linguistic Correspondences</i> . Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
Fachinetti, R. (ed.). 2007. <i>Corpus Linguistics 25 Years on</i> . Amsterdam & New York: Rodopi.
Johansson, S. 2007. <i>Seeing through Multilingual Corpora</i> . Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
Mayer, C.F. 2002. <i>English Corpus Linguistics. An Introduction</i> . Cambridge University Press.
McEnery, T. & A. Wilson. 1997. <i>Corpus Linguistics</i> . Edinburgh University Press.
O’Keefe, A. & M. M. McCarthy (eds.). 2010. <i>The Routledge Handbook of Corpus Linguistics</i> . London & New York: Routledge.
Semino, E. & M. Short. 2004. <i>Corpus Stylistics: Speech, writing and thought presentation in a corpus of English writing</i> . London & New York: Routledge.
Sinclair, J. 1996. The Search for Units of Meaning. <i>Textus</i> 9 (1): 75–106.
Sinclair, J. & R. Carter (eds.). 2004. <i>Trust the Text. Language, corpus and discourse</i> . London & New York: Routledge.
Usonienė, A. 2016. <i>Reikšmės pasaulis: Tekstynais paremti semantiniai kalbų tyrimai</i> . Vilnius: Akademine leidyba.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Jolanta Šinkūnienė	Doc. dr.	<p>Šinkūnienė, J. 2021. <i>Žinai</i> ‘you know’ in Lithuanian discourse: Distributional features and functional profile. In Daniël Van Olmen, & Jolanta Šinkūnienė (Eds). <i>Pragmatic markers and peripheries</i>. Amsterdam: John Benjamins. 229–250.</p> <p>Šinkūnienė, J. 2020. Konstrukcijos su nederinamuoju neveikiamosios rūšies dalyviu <i>galima</i>: diskurso žymiklio link [Constructions with the non-agreeing present passive participle <i>galima</i> ‘it is possible’: From a complement-taking predicate to a discourse marker]. <i>Darbai ir Dienos</i> 74: 77–96.</p> <p>Šinkūnienė J., Jasionytė-Mikučionienė E., Ruskan A., Šolienė A. 2020. Diskurso žymikliai lietuvių kalboje: reikšmės ir funkcijų kaitos aspektai [Discourse markers in Lithuanian: Semantic change and functional diversity]. <i>Lietuvių kalba</i> 14, http://www.lietuviukalba.lt/index.php/lietuviukalba/article/view/310.</p> <p>Šinkūnienė, J. 2019. Reformulation markers in academic discourse: A cross-linguistic and cross-disciplinary study. <i>Jezikoslovlje</i> 20(3): 531–553.</p> <p>Šinkūnienė, J. 2018. The power of English: <i>I</i> and <i>we</i> in Lithuanian, Lithuanian English and British English research writing. In Pilar Mur Dueñas, & Jolanta Šinkūnienė (eds.). <i>Intercultural perspectives on research writing</i>. Amsterdam: John Benjamins. 59–79.</p>

Audronė Šolienė	Doc. dr.	<p>Ruskan, A., Šolienė, A. [priimta spaudai]. Realizations of epistemicity and effectivity in Lithuanian political discourse. In Juana I. Marín-Arrese, Laura Hidalgo Downing & Juan Rafael Zamorano (eds.). <i>Stance and Subjectivity in Discourse</i>. Peter Lang.</p> <p>Šolienė A. 2020. They are kind of / sort of similar: A parallel corpus-based analysis of English <i>kind of</i> and <i>sort of</i> and their Lithuanian correspondences. <i>Lietuvių kalba</i>, 14, http://www.lietuviukalba.lt/index.php/lietuviukalba/article/view/313.</p> <p>Šinkūnienė J, Jasionytė-Mikučionienė, E., Ruskan A., Šolienė A. 2020. Diskurso žymikliai lietuvių kalboje: reikšmės ir funkcijų kaitos aspektai. [Discourse markers in Lithuanian: Semantic change and functional diversity]. <i>Lietuvių kalba</i>, 14, http://www.lietuviukalba.lt/index.php/lietuviukalba/article/view/310.</p> <p>Šolienė, A. 2020. Lithuanian discourse markers na and nu: A glimpse at Lithuanian-English parallel corpus data. In Sylviane Granger & Marie-Aude Lefer (eds.), <i>Translating and Comparing Languages: Corpus-based Insights. Selected Proceedings of the Fifth Using Corpora in Contrastive and Translation Studies Conference</i>. Louvain-la-Neuve: Presses universitaires de Louvain. 237–255.</p> <p>Ruskan, A., Šolienė, A. 2017. Evidential and epistemic adverbials in Lithuanian: evidence from intra-linguistic and cross-linguistic analysis. <i>Kalbotyra</i> 70: 127–152. DOI: https://doi.org/10.15388/Klbt.2017.11197.</p> <p>Usonienė, A., Šolienė A. 2017. Reportive evidentials in English and Lithuanian: what kind of correspondence? In Thomas Egan & Hildegunn Dirdal (eds). <i>Cross-linguistic correspondences: From lexis to genre</i>. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 177–197.</p>
Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.		
Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė		